Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan työ- ja elinkeinojaostolle 3.6.2021

Hallituksen esitys (95/2021) vp eduskunnalle vuoden 2021 kolmanneksi lisätalousarvioksi

Koneyrittäjät toteaa lausuntonaan hallituksen esityksestä vuoden 2021 kolmanneksi lisätalousarvioksi seuraavan.

Lisätalousarviossa myönnetään 30 585 000 euron 2-vuotinen siirtomääräraha turveyrittäjille maksettaviin avustuksiin tai muuhun sopeutusrahaan.

Esityksen mukaan määrärahaa kohdennettaisiin turvetuotannosta luopuville yrittäjille. Turvetuotannon lopettaminen on tosiasia jyrsinturpeen tuotannon osalta kysynnän romahdettua. Se on muodostanut suurimman osan turvetuotannon volyymista. Muita tuotantomuotoja ovat palaturpeen tuotanto ja ympäristöturpeiden tuotanto. Tukea pitää voida myöntää myös niille, joiden jyrsinturvetuotanto eli yleensä isoin osa tuotannosta loppuu, mutta muu tuotanto vielä jatkuu. Erityisen tärkeää on turvata kasvu- ja kuiviketurpeen tuotanto. Ei ole järkevää laittaa tuen ehdoksi kaiken turvetuotannon lopettamista tai tukea kasvu- ja kuiviketurvetuotannon lopettamista.

Korostamme, että määrärahan myöntökriteerien valmistelussa alan yrittäjiä ja heidän järjestöjään kuten Koneyrittäjiä kuullaan ja osallistetaan valmistelutyöhön. Näin voidaan parhaiten varmistua tuen oikeudenmukaisesta kohdentumisesta ja sen vaikuttavuudesta.

Turvetuotantokoneiden romuttamiseen osoitetaan 3- vuotinen siirtomääräraha, 20 miljoonaa euroa, mitä käytettäisiin avustuksiin, jotka kohdennettaisiin turvetuotantoon valmistettujen koneiden ja laitteiden romuttamiseen tai siirtämiseen toiseen käyttötarkoitukseen.

Esitetty määräraha vastaa määrällisesti arviotamme tarpeesta. Suhtaudumme epäillen siihen, että kovinkaan merkittävästi tällaista kalustoa voitaisiin muuntaa toiseen käyttötarkoitukseen. Pidämme käyttötarkoituksen muuntamisen tukemista myös ongelmallisena, jos tällöin tuettaisiin kalustoinvestointeja toisille konetyöaloille, joilla kypsinä aloina jo nyt on konekaluston ylikapasiteettia. Tämä olisi omiaan vääristämään näiden toimialojen kilpailua. Myös tämän takia romuttamisen tulisi olla ensisijainen vaihtoehto.

Olisi myös varmistettava, mikäli romutusmäärärahaa jää käyttämättä, että se voitaisiin ohjata muihin turveyrittäjille suunnattaviin avustus- ja tukitoimiin.

Kiinnitämme huomiota, että myös yritystoiminnan kehittämisavustusten, joiden myöntövaltuutta nostettiin 2 miljoonaa euroa, osalta huomiotiaisiin kilpailuneutraliteetti ja avustukset kohdistuisivat osaamisen kehittämiseen ja aineettomiin investointeihin, aineellisten sijaan.

Joutomaiden metsityksessä poistuvia turvetuotantoaloja tulee prioirisoida ja kohdentaa määrärahaa nimenomaan niille.

Turveyrittäjille suunnattujen yritysten kehittämispalveluihin ja turvealan uudelleentyöllistymisen ja -koulutuksen tukemiseen varattujen varojen osalta toteutustapana tulisi olla turveyrittäjille myönnetyt ostopalvelu- ja koulutussetelit, jolloin varmistuisi palveluiden käyttöön motivoiva valinnanmahdollisuus. Muutoin vaarana on koulutuksenjärjestäjien tarpeista lähtevä kurssi- ja muun tarjonnan korostuminen.

Lopuksi korostamme ripeää jatkovalmistelua, jotta määrärahoja päästäisiin mahdollisimman nopeasti ja vaikuttavasti ohjaamaan ahdingossa oleville yrittäjille.

Kunnioittavasti

Koneyrittäjät ry

Matti Peltola
toimitusjohtaja